





บทที่ 5

การวางแผนกำลังการผลิต

1. ความหมายของการวางแผนกำลังการผลิต
2. ความสำคัญของการวางแผนกำลังการผลิต
3. ขั้นตอนการวางแผนกำลังการผลิต
4. การวัดกำลังการผลิต
5. การประมาณความต้องการวางแผนกำลังการผลิตในอนาคต
6. กลยุทธ์การวางแผนกำลังการผลิต

ความหมายของการวางแผนกำลังการผลิต

ความสามารถสูงสุดที่เครื่องจักรและปัจจัยการผลิตจะสามารถผลิตสินค้า หรือ ให้บริการได้ในช่วงเวลาที่กำหนด โดยการจัดเตรียมทรัพยากร ที่จำเป็นสำหรับการผลิตเพื่อให้สามารถผลิตสินค้าหรือบริการตามช่วงเวลาที่ลูกค้าต้องการ เพื่อให้ไม่ให้เกิดโอกาสในการทำกำไร

ความสำคัญของการวางแผนกำลังการผลิต

กำลังการผลิตมีผลต่อต้นทุนในการดำเนินงานเป็นอย่างมากโดยปกติองค์การต้องการให้กำลังการผลิตมีความใกล้เคียงกับความต้องการของลูกค้า เพราะหากกำลังการผลิตมีมากกว่าความต้องการของลูกค้าจะทำให้พนักงานหรือเครื่องจักรเกิดการว่างงาน ซึ่งทำให้ต้นทุนต่อหน่วยของสินค้าสูงขึ้น แต่หากความต้องการของลูกค้ามีมากกว่ากำลังการผลิตก็จะทำให้เกิดการสูญเสียส่วนแบ่งการตลาด



ความสำคัญของการวางแผนกำลังการผลิต (ต่อ)

ดังนั้นการวางแผนกำลังการผลิตให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า จึงเป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ เพื่อใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิด ประโยชน์สูงสุด และสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้สูงสุดเช่นกัน

ขั้นตอนการวางแผนกำลังการผลิต

ระบบหรือขั้นตอนในการวางแผนกำลังการผลิตโดยเริ่มต้นจากการพยากรณ์ยอดขาย แล้วนำตัวเลขที่ได้ มาวางแผนการผลิต จัดทำตารางการผลิตหลัก จัดลำดับการผลิต ก่อนหรือหลังพร้อมกับพิจารณาถึงแผนกำลังการผลิตว่ามีเพียงพอหรือไม่ ทำการ กำหนดปริมาณงาน จัดตารางการผลิตย่อยแล้วจ่ายงานให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเร่งงานให้ดำเนินงานตามแผน

การวัดกำลังการผลิต

วิธีการวัดกำลังการผลิตอาจแตกต่างกันขึ้นอยู่กับลักษณะของธุรกิจ เช่น ร้านค้าปลีก อาจวัดกำลังการผลิตจากยอดขายต่อปี สายการบินอาจวัดกำลังการผลิตจากจำนวนที่นั่งโดยสารต่อเดือน โรงภาพยนตร์อาจวัดกำลังการผลิตจากจำนวนที่นั่ง โรงงานผลิตสินค้าตามสั่งอาจวัดกำลังการผลิตจากจำนวนชั่วโมงเครื่องจักร

การประมาณความต้องการวางแผนกำลังการผลิตในอนาคต

ความต้องการกำลังการผลิตอาจประเมินได้ใน 2 ลักษณะ คือ

1. ความต้องการระยะสั้น ประมาณการความต้องการกำลังการผลิตเพื่อตอบสนองการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของความต้องการสินค้าในระยะสั้น โดยใช้วิธีการพยากรณ์จากปริมาณความต้องการสินค้าและบริการที่พยากรณ์ได้ ผู้บริหารก็จะสามารถกำหนดได้ว่ากำลังการผลิตที่จำเป็นจะต้องใช้เป็นจำนวนเท่าใดจึงจะสามารถตอบสนองความต้องการได้

การประมาณความต้องการวางแผนกำลังการผลิตในอนาคต (ต่อ)

2. ความต้องการระยะยาว เป็นการวางแผนเพื่อให้รู้ถึงกำลังการผลิตที่จำเป็นจะต้องมีในระยะยาว อาจจะเป็น 5 หรือ 10 ปี เป็นสิ่งที่ทำได้ยากและมีปัจจัยในด้านความไม่แน่นอนของตลาด ความไม่แน่นอนของเทคโนโลยี ปริมาณความต้องการของสินค้าจะเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและมีความสัมพันธ์ที่เรียกว่า วัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์

กลยุทธ์การวางแผนกำลังการผลิต

1. กลยุทธ์ที่ตอบสนองความต้องการในระยะสั้น กำลังการผลิตที่มีอยู่ไม่สอดคล้องกับความต้องการ คือกำลังการผลิตอาจมากกว่าหรือน้อยกว่าความต้องการสินค้า เป็นวิธีการปรับกำลังการผลิตสำหรับกรณีที่กิจการยังไม่แน่ใจว่าการเปลี่ยนแปลงความต้องการจะถาวรหรือไม่ หรือใช้เพื่อตอบสนองความต้องการเฉพาะกรณีไป

กลยุทธ์การวางแผนกำลังการผลิต (ต่อ)

2. กลยุทธ์ที่ตอบสนองความต้องการในระยะยาว ความต้องการของสินค้าอาจเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากปัจจุบัน ใช้เงินลงทุนสูง การเปลี่ยนแปลงทำได้ยาก ปกติการวางแผนระยะยาวจะเป็นการวางแผนลงทุนด้านอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร หรือเครื่องอำนวยความสะดวก โดยวางแผนล่วงหน้าครอบคลุมระยะเวลาตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป

เอกสารอ้างอิง



- กิตติ กอบัวแก้ว. การบริหารการผลิต. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, 2553.
- เกียรติศักดิ์ จันทร์แดง. การบริหารและการดำเนินงาน. กรุงเทพมหานคร: วิดีทัศน์ กรู๊ป, 2550.
- ณัฐพันธุ์ เขจรนันท์. การจัดการการผลิตและการดำเนินงาน. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2547.
- พิชิต สุขเจริญพงษ์. การจัดการวิศวกรรมการผลิต. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2545.
- พิภพ ลลิตาภรณ์. ระบบการวางแผนและควบคุมการผลิต (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพมหานคร: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น). 2549.
- วิชัย แหวนเพชร. การวางแผนและควบคุมการผลิต. กรุงเทพมหานคร: กมล, 2543.
- สัญญาชัย ลั้งแท้กุล. การจัดการดำเนินงาน. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2561.
- สุธี ขวัญเงิน. การจัดการการผลิตและการปฏิบัติการ. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2548.
- สุমন มาลาสิทธิ์. การจัดการการผลิตและการดำเนินงาน. กรุงเทพมหานคร: สามลดา, 2552.
- Nigel Slack, Alistair Brandon-Jones, Robert Johnston. Operations Management. (8th ed.), United Kingdom: Pearson, 2016.

สวัสดี

